

» Crea

Comas diu que “cal trobar la pau en vida” per morir en pau

L'experta en experiències pròximes a la mort i la consciència durant les aturades cardíaques porta a Lleida el seu llibre

ÀNGEL LENDÍNEZ
Lleida

La reputada doctora Luján Comas, especialitzada en reanimació i anestesiologia i amb 32 anys d'experiència a la Vall d'Hebron, va omplir ahir la sala d'actes del Col·legi de Metges de Lleida amb la seva ponència sobre què passa amb la consciència quan algú té una aturada cardíaca. El que podria ser una contradicció científica (sense activitat cerebral, la consciència hauria de desaparèixer), ella va explicar que els fets han demostrat que la consciència persisteix en una aturada. Un dels motius, va apuntar, és perdre-li la por a la mort. “Cal trobar la pau en vida per poder morir en pau”.

Per aconseguir arribar a aquest punt cal que la persona no tingui res a perdre, perquè ja ho ha fet tot i no li ha quedat res pendent, sigui material o personal. En alguns casos d'aturada cardíaca, la consciència ha tornat al cos perquè encara li quedava alguna cosa per fer, va dir Comas. Tanmateix, un quart dels pacients que ha patit una aturada afirma que ha sigut més conscient que quan no. “Entre un 20 o un 25% de la gent que ha tingut aquestes experiències diu que s'ha sentit millor i més plena, que quan estan conscients”.

Luján Comas va detallar alguns dels casos de pa-

cients que han patit una experiència pròxima a la mort. “Una dona va detallar perfectament la gent que érem al quiròfan i una altra sabia què estaven fent els seus familiars fora de la sala”, va comentar. Un altre cas similar seria el de les persones que tenen un últim bri de lucidesa mental abans de morir. “En casos així (gent amb alzheimer o altres malalties que deterioren la cognició), l'única explicació és la consciència no local”, va comentar. “Hi ha una més enllà de la local (el cervell) que té la seva ànima i, en-

■ La Fundació Icloby col·labora amb una vintena d'hospitals

tre altres, vol acomiadar-se de la família”.

Per Comas, és importantíssim que es faci un acompanyament al dol per arribar al moment de

■ “Un 25% de la gent s'ha sentit millor que conscient”, afirma

la mort sense cap penediment. Per això, també és essencial l'empatia i el saber fer dels professionals.

Des de la Fundació Icloby i el Projecte Llum estan

■ L'estudi científic es basa en la teoria de Pim van Lommel

FOTOS_ Jorge Agustín
Luján Comas durant la seva ponència i avall la doctora amb el seu llibre 'Vida més enllà de la vida'

treballant en l'estudi científic sobre la consciència. Actualment, s'està duent a terme en 19 hospitals i hi ha un 20è que s'hi sumarà un cop es concedeixi l'aprovació del Comitè Ètic Nacional. El termini de treball és a vuit anys vista i es té en consideració la teoria del doctor Pim van Lommel, un cardiòleg neerlandès que va fer el primer estudi prospectiu sobre les experiències pròximes a la mort.